

TMMOB Makina Mühendisleri Odası olarak uyarıyoruz :

LPG`li Araçlardan "Gaz Sızdırmazlık Raporu" İstenmemesi, Facialara Yol Açacak Bir Karardır

Araçların LPG`ye Dönüşümü ve İlgili Piyasanın Denetiminde Ulaşılan Düzey ve Disiplin Bozulmak Üzeredir

LPG`li Araçların Trafikte "Hareketli Bombalara" Dönüşmesi Söz Konusudur, Bu Gidişe "Dur" Denilmelidir

Yeni uygulama yedi yılda sağlanan denetimi ortadan kaldırıyor

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Karayolu Düzenleme Genel Müdürlüğü`nün 19.12.2011 tarihli Genelge`si; 22.03.2010 tarihli önceki genelgede belirtilen uygulamaya aykırı olarak, araç muayene istasyonlarında (LPG ve CNG takılı araçlar için en geç bir ay önceki tarihe ait "Gaz Sızdırmazlık Raporu") aranması zorunluluğunu kaldırmış, gaz sızdırmazlık raporu bulunmamasını "**ağır kusur**"dan "**hafif kusur**"a dönüştürülmüştür. Bu durum LPG`li araç kullanıcılarının keyfiyetine yol açmış ve 2012 yılı Ocak ayı başından itibaren gaz sızdırmazlık testlerinde ciddi bir düşüş gerçekleşmiştir. Bu yeni uygulama ile 2005 yılından önceki denetimsiz ortama geri dönmüş, özellikle son yedi yıldır gerçekleştirilen sistemli, disiplinli denetim sayesinde oluşan yaygın güvenilirlik ortadan kalkmaya, halkın can ve mal güvenliği ciddi bir şekilde tehdit edilmeye başlanmıştır.

Uygulama mevzuata aykırıdır

Bu uygulama, alternatif LPG/CNG yakıtı kullanan araçların imalatı, tadilatı ve montajı (LPG`ye dönüşümü) ve periyodik kontrollerinin uluslararası–ulusal standartlara uygun olarak yapılmasını sağlayan Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı`nın 28.11.2008 tarihinde yayımladığı "**Araçların İmal Tadil ve Montajı (AİTM) Hakkında Yönetmelik**" hükümlerine açık bir aykırılık oluşturmaktadır. Zira söz konusu Yönetmelikte, araçların LPG/CNG`ye dönüşümüne ilişkin bütünlüklü önlemler sıralanmış ve bu bütünlük içinde Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TSE, MMO veya otomotiv ana bilim dalı olan üniversiteler kurumsal ayaklar olarak tanımlanmıştır. Yönetmelikte araçların yakıt sisteminin hangi standartlara göre LPG/CNG`li kullanıma dönüştürülebileceği, bu işlemlerin kimler tarafından yapılabileceği, dönüşümlerin ve kullanılacak ekipmanın denetimi, gaz sızdırmazlık testlerinin kimler tarafından yapılacağı, denetim ve test raporlarının nerelerde aranacağı ve bütün bu işlemlerle ilgili yetkilendirilen kurum ve kuruluşlar açık bir şekilde tanımlanmış bulunmaktadır. Kısaca Yönetmelik; yakıt sistemi tadilatı yapılan araçların ilk LPG/CNG sistem montajında ve daha sonra araç muayene istasyonlarındaki Periyodik Muayeneleri sırasında "**Gaz Sızdırmazlık Raporu**"nun aranmasını zorunlu hale getirmiş ve bu raporu verecek kurum ve kuruluşları da MMO, TSE ve otomotiv ana bilim dalı olan üniversiteler ile il merkezi belediye hudutları dışındaki yerlerde araç muayene istasyonları olarak belirlemiştir. Ancak Ulaştırma Bakanlığı`nın söz konusu genelgesi, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı`nın Yönetmelikle düzenlediği mevzuata açık bir şekilde aykırıdır.

Geçmişten ders alınmalıdır

Bu uygulama 2005 yılı öncesini akıllara getirmektedir. Zira 2005 öncesinde imalat-montaj ve kullanıma dair denetim ve kontrollerin yapılmaması, araçların LPG`ye dönüşüm tadilatında standart olmayan malzemelerin kullanılması, montajların standart dışılığı, periyodik ve etkin denetimlerin yapılmamasından kaynaklanan kazalar dolayısıyla önemli can ve mal kayıpları oluşmuştur. Hatırlanacağı üzere 2004 yılı sonunda bir basın mensubunun sekreterinin acı ölümüne

yol açan ve ardından artan LPG'li araç patlama ve yangınları ciddi can ve mal kaybına yol açmış; LPG'li araçlar kamuoyunda önemli bir sorun haline gelmişti.

MMO kontrolleri

2000–2005 yılları arası dönemin birikmiş sorunları, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın

Odamıza yaptığı yetki devri sonucu Bakanlık, Odamız, TSE ve sorumlu sektör işbirliğiyle çözümlenmiş; kayıt dışı "**merdiven altı**" uygulamalar en aza indirilmiştir. Bu nedenle son yedi yılda yakıt türü bilinmeyen araç sayısı 3,5 kat azalmış, LPG yakıtlı araç sayısı 3,5 kat artmış; bu duruma bağlı olarak LPG yakıtı tüketiminde de artış gerçekleşmiştir.

Sızdırmazlık raporu vermeye yetkili kuruluşlar arasında, yurt çapında en yaygın (75 il ve 24 ilçede sabit, 154'ü gezici olmak üzere ülke genelinde toplam 253 noktada) örgütlülüğe sahip olmamız itibarıyla araç denetimlerinin çoğunluğunun Odamız tarafından yapıldığı bilinmektedir. **Odamızın uzman teknik personeli, sızdırmazlık testleri sırasında araçlarda 15 ana başlık altında 85 noktada kontrol yapmakta ve duruma göre tamamı majör uygunluk ya da uygunsuzluk olarak değerlendirilmektedir.**

Odamız, gaz sızdırmazlık testleri ile birlikte araçların yetkili firmalar tarafından LPG'ye dönüşümünün son kontrollerine ilişkin "**Montaj Tespit Raporu**" düzenlemeye de, Bakanlık tarafından ayrıca yetkili kılınmıştır. Dolayısıyla Odamızın yürüttüğü kontrol ve uygulama kapsamı, işin bütününe ilişkindir.

MMO kontrolleri; ithalatçı, üretici, bayi ve dönüşüm yapan, Oda tarafından yetkilendirilmiş firmalar ile firmalarda görev yapan ve yine Oda tarafından yetkilendirilmiş Makina Mühendislerinin denetimini; firmaların kullandığı teknik belgeler ile montaj malzeme ve ürünlerinin kontrolünü ve mevcut montajın mevzuata uygunluğunu da kapsamaktadır.

Yeni uygulamanın olumsuz yansımaları kapsamlı olacaktır

Yaklaşık 3 milyon 500 bin LPG'li aracın güvenilirliğini artırmayı sağlayan Periyodik Kontrollere esas LPG/CNG Sızdırmazlık Raporu zorunluluğunun bir genelge ile kaldırılmasının; kamu can ve mal güvenliği açısından 2000–2005 yılları arasına benzer, hatta daha vahim sonuçlar doğuracağı ve bazı kişi ve kurumları zan altında bırakacağı bilinmelidir. Zira uzman mühendislerin istihdam edildiği ve standartlara uygun dönüşüm yapan yetkili firmalar piyasadan silinecek; onların yerine "merdiven altı**" tabiriyle anılan, uzman olmayan kişilerin çalıştığı **kontROLSÜZ ve denetimsiz firmalar** piyasaya tekrar hakim olacaktır. Gerek kamu idaresi, gerek ilgili sektör gerekse ilgili esnaf ve halkımızı çok olumsuz etkileyecek olan bu uygulama ile can ve mal güvenliği de büyük ölçüde riske sokulmaktadır.**

Odamız, özetle dile getirdiğimiz bu nedenlerle Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Karayolu Düzenleme Genel Müdürlüğü'nün ilgili genelgesi hakkında hukuki sürecin başlatılacağını kamuoyu ile paylaşmakta, ilgili kurumları duyarlılığa davet etmektedir.

İbrahim MART

TMMOB Makina Mühendisleri Odası
Bursa Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı